

Πραγματεύσασθε έως ἔρ-
χομαι (Λουκ. ιθ', 13).

ΠΑΝΔΑΪΣΙΑ

... Αρχαιότερον ἄλλο μέ-
σον εἰς φανερωσιν τῆς ἀλη-
θείας παρά τὴν τυπογραφίαν
νὰ ἐπινοηθῆ ἦτον ἀδύνατον.
(Κοραῆς· Συνέκ. ἱερ., σελ. 127)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΗΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ φρ. 6
Ἐξωτερικοῦ φρ. 7

Τὰ πρὸς δημοσίευσιν
ἔγγραφα δὲν ἐπι-
στρέφονται.

ἩΘΙΚΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ Τῆ 1-ῃ ΚΑΙ 15-ῃ ΕΚΑΣΤΟΤ ΜΗΝΟΣ

Τῆ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΙ ΠΟΛΛΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΙΑΦΕΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΥΠΟ

Δ. Χ' ΔΑΝΙΗΛ

ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Ἡ ἔλη 8 σελ. 25 φρ.
Ἡ ἡμίσεια . . 15 "
Ἡ γραμμὴ . . 0.25 "

Μελέται ἐπιστημονι-
καί, κοινωνικαί καὶ δι-
δακτικαί. σύμφωνα
πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ
Ἡμεροδικοῦ, κατα-
χωρεῖνται.

Διεύθυνσις: *Rédaction de la Revue grecque «Πανδαΐσις» — VARNA (Bulgarie).*

ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς
«εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

III

Διελύθη ἡ σκοτία
εἰς τὴν λάμπιν τοῦ Φωτός·
ἔπεσεν ἡ ἁμαρτία,
ἐγενήθη ὁ Χριστός! . . .

Τῶν ἀγγέλων ἡ χορεία
ἐν λαμπρότητι τρανῆ
καὶ Φωτὶ παραδεισίου
χαίρουσα Αὐτὸν αἰετῶ! . . .

IV

Χαίρει σύμπασα ἡ Κτίσις
καὶ ἀγάλλεται Αὐτοῦ
καὶ τὴν γέννησιν δοξάζει
τοῦ Σωτῆρός μας Χριστοῦ.

— Ἡμῶν χάριν ἐνσαρκοῦται
ὁ τῶν ὄλων Παιητής
καὶ γεννᾶται εἰς τὴν φάτνην
τῶν αἰώνων ὁ Κριτής.

V

— Δόξασον, ὦ Οἰκουμένη,
τὸν Σὸν Πλάστην καὶ Θεόν,
τὸν ἐλθόντα πάντας σῶσαι
ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν.

Σ. Κ. Τζηριδῆς

Στενήμαχος
Δεκέμβριος 1899,

Ο ΣΩΤΗΡ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΝ

ΜΕΣΩ τοῦ σκότους καὶ τῆς πλάνης, τῆς ἁμαρ-
τίας καὶ τῆς γενικῆς ἑξαχρειώσεως γεννᾶται
ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰ-
ησοῦς Χριστός, ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς καὶ Θεός.

Ἡ Πλήρης ὦν ἀγάπης καὶ εὐσπλαγχνίας ὁ Θεός, οἰκτερεῖ
τὴν γὰρ τὴν ἀνθρώπινη καὶ ἐπιθυμῶν νὰ τὴν σώσῃ, νὰ τὴν
ἀποσπάσῃ ἐκ τῶν δεσμῶν τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς μακράωνος δου-
λείας καὶ νὰ τῇ ὑποδείξῃ τὸ ἀληθές καὶ πραγματικὸν ὄθος καὶ
τὴν μόνην σωτήριον ἀληθειαν· διὰ τοῦτο δὲ γίνεται ἄνθρωπος,
καταδέχεται ὁ Πάντορος καὶ Παντοδύναμος, ὁ τὸ σύμπαν εἰς τὰς
χεῖρας αὐτοῦ κρατῶν, μορφήν δούλου νὰ λάβῃ καὶ ὁμοιος ἡμῖν
κατὰ πάντα πληρὴ τῆς ἁμαρτίας, νὰ γείνη.

Τὴν πρῶτον, εἰ ὑστατον νὰ θαυμάσωμεν; Τὴν ἀπειρον αὐ-
τοῦ ἀγάπην καὶ συμπάθειαν ἣ τὴν θαυμαστὴν ἀνοχὴν αὐτοῦ καὶ
συγγνώμην;

Ἐκπλήττει ἀληθῶς πάντα νοῦν τὸ ὑπερφυές καὶ υπερκό-
σμιον τῆς ἐνσαρκώσεως γεγονός καὶ ἀνυψοῖ πᾶσαν εὐτελεῖ καρ-
δίαν εἰς τὰ θαυμάσια καὶ ἠνεργώδη τῆς Θεότητος ὕψη, ἐμμέλι-
λον αὐτὴν εἰς εὐσεβεῖς καὶ ἀγάλας σκέψεις, εἰς πραγματικὴν καὶ
ἀληθῆ λατρείαν καὶ προσκύνησιν.

Ἡ ψυχὴ ἡμῶν γόνυ ἀληθοῦς σεβασμοῦ καὶ θερμῆς ἀγά-
πης κλίνει πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα ὅστις ἐπιλοστέρως εἰς ἄ-
κρον φερόμενος, παρεστῆ καὶ παρέχει καθ' ἑκάστην τῆς σωτη-
ρίας καὶ ἀπολυτρώσεως τὰ μέτα εἰς πάντα πιστῶν αὐτοῦ ὁπαδῶν
καὶ εὐλαβικῆ λατρίαν.

Τὴς εὐγενῆ καὶ ἀγνήν τὴν ψυχὴν ἔχων θέλει δευχθῆ ἀ-
γνώμων, τὴν εἰς Αὐτὸν πίστιν ἀρνούμενος καὶ τὰς ἐντολάς του
παραβάνων;

Τίς, χριστιανὸς ἐπιθυμῶν νὰ ἦναι, δὲν θέλει ἀναγνωρίσει
τὴν ἀνεκλάλητον τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην καὶ τὴν ἄκραν
αὐτοῦ συγκατάθεσιν;

Μόνον ὁ πεπωρωμένος τὴν καρδίαν, μόνον ὁ τετυρωμέ-
νος τὴν διάνοιαν, μόνον οὗτοι περιφρονοῦσι τὸν ἀναπητὸν ἡμῶν
Πατέρα, τὰ νότα πρὸς αὐτὸν στρέφοντες!

Οἱ εὐαίσθητοι ὁμοῦ τὴν καρδίαν καὶ εὐσεβεῖς, φόρον εὐ-
γνωμοσύνης ἀπέριου εἰς Αὐτὸν ἐπιτίθει καὶ ὡς τὸν μόνον Σω-
τῆρά των δοξολογοῦσι καὶ διημερῶς ἔκινουσι καὶ εὐχαριστοῦσιν.

Καὶ ὅπως, ἂν πρὸς ἅπλους ἐργετήν μας εὐχαριστίας ὁ-
φειλομεν νὰ ἀποδῶμεν ποσῶ μᾶλλον πρὸς τὸν μέγαν ἡμῶν
εὐεργετήν καὶ Σωτῆρα Ἰησοῦν;

Ὁ Ἰησοῦς εἶναι Σωτὴρ μας, ὁ μόνος εὐεργέτης καὶ βο-
τῆς καὶ ρύστης.

Σωτὴρ τοῦ κόσμου σύμπαντος ὁ Κύριος εἶναι.

Τίς νὰ ἀρνηθῆ τοῦτο δύναται;

Τίς σώας τὰς ψένας ἔχων, ἀμνησθήσεται περὶ τούτου; ἔχει;

Ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, ὅτι κατὰ τὴν πρὸ Χριστοῦ ἐποχὴν ἡ
ἀνθρωπότης εἰς τὸ ἔγκλημα ἦτο βεβηθισμένη, ἡ ἀδικία καὶ ἀ-
νηθικότης πᾶν ὄριον εἶχον ὑπερβῆ, ἡ ζωὴ ἡ τιμὴ καὶ ἡ περι-
ουσία οὐδαμῶν ἀσφάλειαν εἶχον. ἡ γυνὴ εἰς ἐσχάτην ταπεινώσειν
εὗρισκατο, ἡ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἔκλυσις τὰ δάκρυα προὐλάει καὶ
τὸν οἶκτον ἐκίνε, ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ, τὸ πᾶν εἶχεν ἐκτροχιασθῆ,
καὶ εἰς ἀξιοθρήνητον περιέλθει κατάστασιν.

Συγκρίνατε τώρα τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πρὸς τὴν παρούσαν
καὶ ἴδετε προφανῆ τὴν ναυαπληκτικὴν διαφορὰν.

Ἡ ἀδικία βεβαίως καὶ σήμερον ἐπικρατεῖ, τὸ ἔγκλημα
λαμβάνει εἰσέτι χώραν, ἡ ἀνθρωπότης σύμπασα δὲν ἔχει ἀκόμη
ἀναγεννηθῆ καὶ ἀναπλασθῆ ἐντελῶς.

Τοῦτο οὐδεὶς ἀρνεῖται.

Δύναται τὸς ὅμως νὰ ἀρνηθῆ ὅτι αὕτη μετεβλήθη καὶ
μεταμορφώθη, ἀφ' ὅπου τὸ ἀνέσπερον τοῦ χριστιανισμοῦ φῶς πε-
ρίλαμπρον εἰς τὸν κόσμον ἐξεχύθη;

Οὐδάρως.

Σημεῖα ἀγάπης πρὸ Χριστοῦ οὐδαμῶς ἐφαίνοντο, εἰ δὲ
που τοιαῦτα παρουσιάσθησαν, ἀμυδρότατα ὑπῆρξαν καὶ ἀσθενέστατα.

Νοσοκομεῖα δὲν ὑπῆρχον, τὰ Γηροκομεῖα καὶ Ὁρφανοτρο-
φεῖα ἀγνωστα ἦσαν, ἡ ἀλληλεβοήθεια ἐθεωρεῖτο ὡς τι παρὰ
φύσιν καὶ παράδοξον, ἡ ἀγάπη ὡς τι γελῶν καὶ μωρὸν τῆς
φυγῆς αἰσθημα!

Τῆς καρδίας ἡ σκληρότης εἰς τὸ ναυακίον εἶχε θθά-
σει, ἡ δὲ κακία καὶ μοχθηρία, ἡ διαβολὴ καὶ συκοφαντία εἰς
βαθμὸν ἀπελπιστικὸν τὸν κόσμον εἶχον κατακλύσει.

Ἐὰν ἀναδράμωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, θέ-
λομεν παρατηρήσει, ὅτι οἱ ἐθνικοὶ τῆς πρώτης τοῦ χριστιανι-
σμοῦ ἐποχῆς ἐξεπλήρουντο βλέποντες τοὺς χριστιανοὺς ἀλληλο-
δοθηουμένους καὶ ἐν ἀμοιβαίᾳ συμπνοίᾳ ζῶντας.

Ἔστε, ἔλεγον, πῶς ἀγαπῶσιν ἀλλήλους! Καὶ πρὶν ἔτι
γνωρισθῶσιν, ἀδελφοὶ κελοῦνται!

Τέσον ἡ ἀμαρτία ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων εἶχε
βίβωθῆ, ὥστε τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην οὐδαμῶς ἐγνωρίζον, πρὸ δὲ
τῶν ἐφαρμαζόντων αὐτὴν ἐκπληκτοὶ ἔμενον!

Εὐθὺς ὅμως, ὡς τοῦ χριστιανισμοῦ τὸ φῶς ἐπέλαμψεν, ἡ
ἀνθρωπὴν καρδίαν κατενίγη καὶ ἐκεντήθη, ἀνέβλυσαν δ' ἐξ αὐ-
τῆς, ὡς ἐξ ἀκένωτου πηγῆς, ἡ φιλανθρωπία καὶ ἐλεημοσύνη, ἡ
ἀλήθεια καὶ ἡ ἀγάπη.

Μαρτύρια δὲ τραπὶ τούτων ἔστωσαν τὰ ἀπανταχοῦ τοῦ
πεπολιτισμένου νόσμου πολυπληθῆ φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα,
προφανῆ δείγματα τῆς ἀλματώδους καὶ γιγαντιαίας τῆς χρι-
στιανικῆς θρησκείας διαδόσεως, ἧτις ἐν οὐχὶ ἀπομεικρωμένῳ
μέλλοντι τέλειν θὰ ἔχη συντελεσθῆ, καθ' ἃ τὸ ἀψευδὲς τοῦ
Θεοῦ στόμα ἐπαγγέλλεται.

Ἴδου λοιπὸν ὅπου καὶ ἐπηλίκον τοῦ Σωτῆρος τὸ ἔργον,
ἔπερ ἐκνθρωπήσας ἀνέλαβεν.

Διὰ τοῦτο ὅμως πρὸ πάντων καλεῖται Σωτὴρ;

Οὐχί, ἀλλὰ καὶ δι' ἐν ἄλλο πολλῷ σπουδαιότερον καὶ

ἀξιολογώτερον.

Λέγεται Σωτὴρ, διότι ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον, ἀπήλλαξεν
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ αἰωνίου θανάτου καὶ ἀποκατέστησε τὰς μεταξὺ
Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ἐνεκα τῆς ἀμαρτίας δικαιοσύνας σχέσεις,
πρὸς δὲ, ἔφερε τὴν χάριν, καὶ θεῖον δῶμα, τὴν ὁποίαν συν-
επίκουρον ἐν τῷ βίῳ μας ἔχοντες, ἀσφαλῶς καὶ ἀφόδως δυνά-
μεθα τὸ τραχώδες τοῦ βίου νὰ διαπλεύσωμεν πέλαγος καὶ αἰ-
σίως εἰς τὸν εὐδαίον λιμένα νὰ φθίσωμεν.

Ἐπὶ ἔρχεται μεγαλειότερα ταύτης εὐεργεσία;

Εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῆ ἀνθρώπινος νοῦς τὴν ἀξιοθαύ-
μαστον καὶ ἐκρηκτικὴν ὄντως τοῦ Σωτῆρος ἀγάπην;

Οὐδὲν δύναται νὰ ἀντισταθμισθῆ πρὸς τὰ ἐκ μέρους τοῦ
Θεοῦ ἄπειρα δωρήματα.

Διηνεκῶς περὶ ἡμῶν προνοεῖ καὶ φρονεῖ καὶ καθ' ἑκά-
στην στιγμήν ἐκ τῶν κινδύνων μᾶς σώζει εἰς μετάνοιαν μᾶς
προσκαλεῖ καὶ σωτηρίαν, τῆς ἀρετῆς τὴν ὁδὸν ὑποδεικνύων.

Ἄλλ' ἀπατεῖ παρ' ἡμῶν ἀγάπην ἀγνὴν καὶ θερμὴν, πί-
στιν ολοσέβηλον καὶ ἐλπίδα ἀδιάσπαστον

Μᾶς ἀγαπᾷ διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡμεῖς νὰ τὸν ἀγαπῶμεν
ὁφείλομεν.

Μέχρι τοσοῦτου μᾶς ἠγάπησεν, ὥστε εἰς τὴν γῆν νὰ κα-
τέλθῃ καὶ λαβὼν σάρκα, τὰ πάντα να καὶ τὸν σταυρὸν αὐτὸν νὰ
ὑπομείνῃ ἠθέλησεν, ἐν καὶ μόνον μέλημά του ἔχων, νὰ μᾶς
σώσῃ, νὰ μᾶς διευκολύνῃ τὴν εἰς τὴν αἰωνίαν μακαριότητα εἰσόδον.

Ἄς ἀπειρώσωμεν λοιπὸν τὸν βίον μας ἅπαντα εἰς τὸν Ἰ-
ησοῦν, ἃς ἀποφασίσωμεν ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως μιμηταί του
τῆς δυνάμει του νάναδειχθῶμεν καὶ ἀσάλευτοι ἐν τῇ εἰς αὐτὸν
ζώσῃ πίστει νὰ μένημεν.

Πανάγαθε Σωτὴρ!

Μᾶς ἠγάπησας ὅσον οὐδεὶς ἄλλος δι' ἡμᾶς ἐγένου ἀν-
θρώπος, δι' ἡμᾶς ἐν τῇ σάτην τῶν ἀλόγων κατεκλήθης καὶ το-
σοῦτον ἐταπεινώθης χάριν τῆς σωτηρίας μας συνέξησας ἐπὶ τῆς
γῆς μετὰ τῶν ἀγαπητῶν Σοι πλασμάτων καὶ μυρία δεινὰ ὑπέ-
μεινας. Τὸ φῶς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς γνώσεως Σὺ ἄσβητον ἔ-
φερες καὶ τὴν χάριν Σου πλουσίως εἰς ἡμᾶς ἐπέδωξίλευσας καὶ
ἐπίδωξίλευεις δι' ὃ Σε ἀνυμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν καὶ προσκυ-
νοῦμεν, ὦ πανακέρτατε Λυτρωτᾶ, ὦ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς Σωτὴρ,
μὴν θερμὴν πρὸς Σε ἀπευθύνοντες παράκλησιν, νὰ διαφυλάξῃς
ἡμᾶς ἀναμαρτήτους καὶ ἀμώμους μέχρι τῆς μακαρίας ἐκείνης
στιγμῆς, ὅτε καταλιπόντες τὸ γῆινον σῆνος, θέλωμεν περὶ
γίσει ἐν χαρᾷ πρὸς τὰς οὐρανίους μονάς, εὐφρανόμενοι ἐπὶ
τῇ θαμνωτῇ καὶ θεαυγούσῃ θείᾳ Σου καὶ συγκαταριθμούμενοι ἐν
τῇ χορείᾳ τῶν μακαρίων πνευμάτων.

Ἐν Πειραιεῖ,

Δεκεμβρίου 1899.

Ἀθανάσιος Α. Πάλλης

Παρακαλῶ θερμῶς πάντας τοὺς λαβόντας
Ἄγγελίας τῆς ἐκδόσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Λό-
γων μου, ἵνα μοι ἐπιστρέψωσιν αὐτὰς ὡς τάχιστα,
διότι ἡ ἐκτύπωσις ἤρχισεν ἤδη.

Δ. Χ" ΔΑΝΙΗΛ

ΣΥΖΥΓΙΑ ΑΝΔΡΟΥ ΓΥΝΟΥ

ΥΠΟ

ΖΗΣΙΜΟΥ Γ. ΤΤΠΑΛΛΟΥ, Καθηγητοῦ.

(Συνέχεια καὶ τέλος)

ΘΑΝΗΡ οὗτος συζευγνύμενος γνωρίζει ὅτι συμφέρεται τῇ σαρκὶ τῆς γυναικὸς καὶ τὰ δύο σώματα ἄνδρὸς καὶ γυναικὸς, τῇ προσομιλίᾳ τοῦ γάμου γίνονται εἰς σάρκα μίαν Ἐπομένως δὲν ἀνήκει ἄλλη τινὶ, εἰμὴ μόνῃ τῇ γυναικί, τούτην ἔχει ὁμόκοιτον, τούτην διὰ βίου σύντροφον. Ἐπιτρέπεται λοιπὸν τῷ ἀληθεῖ Χριστιανῷ συζύγῳ ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς συζυγικῆς κοίτης καὶ ἀπιστία γρώμενος νὰ περιπέσῃ εἰς τὸν βόρβορον τῆς μοιχείας καὶ λοιπῶν τῆς λαγνείας παραπτωμάτων; Ἐπιτρέπεται τῷ καὶ ἀπλῶς συναισθανομένῳ τὴν θέσιν τοῦ συζύγῳ νὰ καταστῇ προδότης τῆς συζυγικῆς πίστεως καὶ χάριν γυναικοῦ ἀκολάστου οἰστρηλατουμένου ν' ἀποβάλῃ τὸ ἡγεμονικὸν καὶ ὑπέροχον αὐτοῦ ἀξίωμα; Ἐπιτρέπεται τῷ τοιοῦτῳ χριστιανῷ δὴθεν συζύγῳ νὰ ἐμφανισθῇ ποτε ἐνώπιον τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας μετὰ γιγῶνος τοσοῦτω σκαιῶς διεργημένου καὶ κεκληιδωμένου χάριν κτηνώδους ἡδονῆς, νὰ ἐπικαλέσῃται τὰς πρὸς τὸν Ὑψιστον εὐχὰς τῆς καὶ νὰ ἐξαγιασθῇ διὰ τῶν θείων αὐτῆς μυστηρίων; Ἡ ἀτυχῆς σύζυγος, ἡ φύσει ἀσθενεστέρα καὶ μᾶλλον εὐδολισθος, ἔμεινεν ἐδραία τοῖς θείαις παραγγέλλμασι τηρήσασα ἀκεραίαν τὴν συζυγικὴν πίστιν, καὶ ἐν τούτοις ἡ δεξιὰ αὐτῆς πέτερε, ὁ ἡγεμὼν ἀνὴρ ὠλίσθησεν ἐλίσθημα θανατηφόρον. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γενικευθεῖσα τοῦ Αἰῶνος διασθορὰ ἀπονέμει ὑπεραξίαν τῷ ἀνδρὶ ἀριεμένῳ ἐλευθέρῳ νὰ πράττῃ ὅ,τι ἂν βούληται, ἡ ἀτυχῆς λέγομεν σύζυγος λαμβάνει κόλαρον ἀπιστίας παρὰ τοῦ ἀκολάστου καὶ ἀσυνειδήτου καὶ ἐπιέρκου ἀνδρός! Μέγιστον ἀδίκημα ἀληθῶς διαπράττεται ὑπὸ τῶν ἄγαν ἐλευθεριάζοντων ἀνδρῶν! Τὸ ἀδίκημα δὲ τοῦτο ὑπὸ παντὸς μὲν πραττόμενον εἶναι καθ' ἑαυτὸ μέγιστον καὶ βαρύτερον· ἀλλ' ὁ χαρακτήρ αὐτοῦ εἶτι μᾶλλον ἐπιβαρύνεται, ὅταν διαπράττεται ὑπὸ ἐπιστημένων καὶ λογίων, οἷον διδασκάλων, Θεολόγων, δικηγόρων, ἰατρῶν, καὶ ἐν γένει ὑπὸ παντὸς ἀνεπτυγμένην τὴν διάνοιαν ἔχοντος. Τὸ ἀδίκημα τοῦτο μαρτυρεῖ κτηνώδεις διαθέσεις, ὑπερακοντιζούσας πᾶν ἔριον ἀνθρωπικότητος. Ἐὰν δὲ διαπράττεται ὑπὸ κληρικοῦ τοῦ περὶ τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ προωρισμένου, τότε τῇ ἀληθείᾳ ὑπερβάλλει τὸ κτηνώ-

δες καὶ ζωῶδες· καὶ ἀνάγεται εἰς ἀγέλην τινὰ ἀκατανόμαστον.

Ἀληθῶς εἶναι ἀκατανόητον πῶς σύζυγος ἀνὴρ δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τοιοῦτο σημεῖον ἐξευτελισμοῦ καὶ αἰσχύνης, ὥστε νὰ περιφρονῇ ἑαυτὸν· ἐπειδὴ ὁ περιφρονῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα περιφρονεῖ τὴν ἑαυτοῦ σάρκα. Εἰς τί λοιπὸν χρησιμεῖται τῷ τοιοῦτῳ ἢ ἐπίγνωσις τῆς ἀληθείας; Εἰς τί ἢ εἰς Χριστὸν πίστις; Εἰς τί τὸ τῆς ἀληθείας πνεῦμα; Ὁ ἀκόλαστος σύζυγος διὰ τῆς πράξεώς του μαρτυρεῖ μίαν ἀλήθειαν, ὅτι οὐδὲν πιστεύει, οὐδὲν τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐνδομύχως παραδέχεται. Ἄλλ' ἔναντι τοῦ αἰσχροῦ του πάθους καὶ τοῦ εἰδώλου τῆς ἀκολασίας θυσιάζει τὸ πᾶν.

Ἄλλὰ τοιοῦτοι ἄνδρες δὲν πρέπει νὰ στιγματίζωνται καὶ στερεῶνται πάσης ὑπολήψεως παρὰ τῶν εὐφρονούντων καὶ ἐντίμων; Δὲν πρέπει νὰ ἐγείρηται πανταχοῦ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, καὶ μάλιστα τοῦ ὀρθοδόξου στήλη ἀτιμίας, ἐφ' ἧς ν' ἀναγράφωται τὰ δόγματα τῶν ἀτίμων καὶ ἀπίστων συζύγων διὰ μελαντάτου χρώματος; Δὲν ἔπρεπε νὰ ψηφισθῇ νόμος παρὰ τῆς πολιτείας, δι' οὗ οὐ μόνον νὰ ἐκπίπτωσιν οἱ τοιοῦτοι ἀπιστοὶ σύζυγοι παντὸς πολιτικοῦ ἀξιώματος, ἀλλὰ καὶ νὰ καταδιώκωνται ποινικῶς; Ὅταν ἴδωμεν εὐλογιώντα ἢ λεπρὸν ἢ γολερῶντα ἢ ἄλλο τι κοληρτικὸν νόσημα πάσχοντα δὲν σπεύδομεν ἀμέσως καὶ ἀπομονοῦμεν αὐτὸν διὰ παντὸς μέσου, ἵνα μὴ μεταδοθῇ τὸ μόλυσμα τοῖς λοιποῖς ὑγίαι; Διατί δὲ νὰ μὴ πράττωμεν αὐτὸ τοῦτο εἰς μίαν καὶ λύμην πολλῶν φροβερωτέρων τῆς φώρας καὶ λέπρας καὶ γολέρας καὶ εὐλογίας, τὴν λύμην τῆς συζυγικῆς ἀπιστίας, ἀλλ' ἀφίνομεν τούτην ἐλευθέραν νὰ διαδιδῶται καὶ λυμαίνηται τὰ γροιστὰ καὶ ἀρχαιοπραγῆ τοῦ ἡμετέρου γένους ἦθῃ ἐπὶ βλάβῃ ἀπειλοῦσα τελείαν κοινωνικὴν ἀποσύνθεσιν; Παρακατιόντες θέλομεν ὑποβάλλει προσωλακτικὰ τινα μέτρα.

Μεταβῶμεν ἤδη εἰς τὴν σύζυγον. Τί εὐγενεστερον, τί ὠραιότερον, τί σεμνοπρεπέστερον γυναικὸς τιμίας; Εἶναι· φύσει ἀσθενὴς ἀληθῶς ἡ γυνή, καὶ ὡς ἐκ τούτου εὐδολισθος. Ἄλλὰ δὲν ἔπεται ὅτι δὲν δύναται νὰ τηρήσῃ τὴν θέσιν τῆς ὅταν θέλῃ! Ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς εἶναι πανσθενής· ἐν τῷ εὐδολίσθῳ τοῦ χαρακτῆρός τῆς εἶναι ἀρόπολις ἀπόρθητος, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τῆς τιμῆς κλίνει γόλυ καὶ ὁ θηλυπρεπέστατος τῶν ἀνθρώπων.

Ἐχει θέλησιν ἡ σύζυγος νὰ πληρώσῃ τὰ διὰ τοῦ γάμου ἀνατεθέντα αὐτῇ καθήκοντά; Τότε παρουσιάζε-

ται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἀνίκητος ἥρωϊς παλαί-
ουσα πρὸς μυρίας βιωτικὰς περιπετείας, ὅπως ἀνταπο-
κριθῆ εἰς τὰ συζυγικά καθήκοντα, ἀλλὰ πάντοτε ἔ-
χουσα καθαρὸν καὶ διαυγὲς τὸ μέτωπον. Κύκλος πά-
σις αὐτῆς ἐνεργείας εἶναι ὁ συζυγικός οἶκος. Ὁ πι-
στός σύζυγος καὶ τὰ τιμαλρῆ τέκνία προκαλοῦσι πά-
σας τὰς μερίμνας τῆς ἐναρέτου συζύγου. Πρὸς τί δια-
τοιαύτην πολυτιμοστάτην σύζυγον τὰ πολυτελῆ ἐνδύ-
ματα καὶ τὰ πορνικὰ ψιμύθια; Πρὸς τί αἱ ἀκόλαστοι
ἐσπερίδες καὶ οἱ ἄσεμνοὶ χοροί; Πρὸς τί αἱ παντοει-
δεῖς συναναστροφῆ καὶ ἐπισφαλεῖς σχέσεις; Ἡ σύζυ-
γος μένει πιστὴ καὶ θέλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ἑαυτῆς
προρισμὸν ὅπως ἀναχωροῦσα ἐκ τοῦ κόσμου τούτου
τοῦ προσκαίρου ἀποκομισθῆ τὸν στέφανον τῆς ἀφθί-
του δόξης στέφανον τιμῆς. Διὰ τοιαύτης ἔντος συζύ-
γου θεμελιούται ὁ οἶκος, τὸ πραγματικὸν τῆς κοινωνί-
ας ἔρεισμα, οὗ ἄνευ τὰ θεμέλια ταύτης ὑποσκάπτονται.

Ποῦ δὲ νὰ κατατάξωμεν τὴν μολύνουσαν τὴν συ-
ζυγικὴν κοίτην γυναῖκα; Ποῦ; Δὲν ὑπάρχει ἐπὶ γῆς
τόπος κατάλληλος διὰ τοιοῦτον ὄνταριον ἐξευτελισμέ-
νον, κακοηδέστατον, λάγνον, μυσαρὸν, ἀποτρόπαιον, εἰ-
δεχθὲς, σάρκα ἀπυμπολημένην. Ὑπὸ γῆς μᾶλλον πρέ-
πει νὰ κρύπτωμεν τοιοῦτον ὄνειδος ἵνα μὴ καὶ αὐτὸν
τὸν ἀέρα μολύνει διὰ τῶν ἀσελγείων τῆς. Τίνα ἀξίαν
δύναται νὰ ἔχῃ γυναῖον, ἠθικῶς κατρεπωμένον, κα-
ταρτίον ἐκ τῆς ἀσωτείας, ὄζον ἀκολασίας καὶ ἀποπνέ-
ον ὀσμὴν δυσωδεστάτην; Ἐπωλήθη ἐκουσίως εἰς τὸν
δαίμονα τῆς λαγνείας. Θέλει νὰ ζῆσῃ ἐπὶ γῆς ὀλίγα
ἔτη, ἀλλὰ νὰ ζῆσῃ ὡς ὅς παραδίδουσα ἑαυτὴν εἰς
περιύβρισιν, ὡς ἀντάλλαγμα δὲ τούτου λαμβάνουσα
ψέλλια, ἐνώτια, ἐνδύματα καὶ πῖλον κερασφόρον. Οὕτω
δὲ πλανῶσα καὶ πλανωμένη, διέρχεται τὸν ἀκάθαρτον
καὶ αἰσχιστον τοῦτον βίον πλήρη δυσωδίας καὶ ἀτι-
μίας! Ἐρείδουμένη ἐπὶ ψευδοῦς καὶ ἐπιπλάστου κάλ-
λους, προσκαλεῖ παρ' ἑαυτῆς τοὺς ἄφρονάς καὶ θηλυ-
δρίας, μετὰ ἐδωδῆν δὲ καὶ πότον ἄσικτον, παραδίδεται
αἰχμάλωτος ταῖς ἡδοναῖς, προδίδουσα καὶ σύζυγον καὶ
ἐκκλησίαν καὶ Θεόν. Ἄλλ' ἀπέβαλε τὸν σύζυγον, ἔ-
μεινε χήρᾳ. Ἰδοὺ τὸ λαμπρότερον στάδιον τοῦ βίου
τῆς μαγιάδος, ὡς χήρᾳ εἶναι ἐλευθέρᾳ νὰ διαθέσῃ
πάντα τὰ ἑαυτῆς, ἄρα καὶ τὴν τιμὴν, ἐάν ὑποτεθῆ ὅτι
εἶχε τοιαύτην. Στέργει εὐχαρίστως νὰ περιυβρίζηται,
ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου δύναται νὰ
προσπορίζηται τὰ τοῦ βίου. Κατὰ δὲ τὰ ἄλλα εἶναι
ἐτοιμῆ καὶ ἱκάνῃ νὰ παραβληθῆ πρὸς τὴν τιμιωτέραν
ὀμόφυλον, διότι καὶ τὴν rosa κρατεῖ, καὶ σεμνοπρε-
πῶς περιπατεῖ καὶ περὶ τιμῆς εἶναι ἀξία νὰ διαμφοισ-

βητῆ τὰ πρωτεῖα, εἶναι δὲ ἐπιτηδεῖα νὰ δίδῃ καὶ αὐ-
τὸν τὸν ὄρισμὸν τῆς τιμῆς. Ἄλλὰ καὶ εἰς ταῦτα δὲν
ἀρκεῖται τὸ βδελυρὸν γύναιον, θέλει νὰ διαδραματίσῃ
πρόσωπον τῆς ἐποχῆς, καὶ ἰδοὺ προτρέπει τὰς ἀτυχεῖς
κόρας τῆς εἰς ἀκολασίαν. Κατὰ τὸ παράδειγμα δὲ τῆς
μητρὸς γίνονται καὶ αἱ κόραι. Οὐδεὶς δεσμὸς περισφίγ-
γει τὴν ἀσελγίαν, ἀλλ' οὕτω συμφθίρονται ἀδελφαὶ
ὑπὸ ἓνα σύζυγον!!

Τί εἶναι ταῦτα τὰ ὅποια ἐξέρχονται τοῦ ἔρκους
τῶν ὀδόντων; Ὑπάρχουσιν ἀληθῶς τοιαῦτα τέρατα ἐν
τῇ σημερινῇ ἐποχῇ καὶ ἐν μέσῳ ἡμῶν, ἢ ὑπερβολὴ
ἀγανακτήσεως ἐπλάσε ταῦτα; Εἶθε νὰ ἴτω τοῦτο, πλὴν
δυστυχῶς ἐπισταμένη μελέτη τῆς κοινωνίας μᾶς ἐπει-
σεν ὅτι τοιαῦτά τινα φοβερὰ συμπτώματα ἀπαντῶσι,
καὶ ταῦτα οὐκ ὀλίγα, ἀπέναντι τῶν ὁμοίων ἐρύθθημα
αἰδοῦς καλύπτει τὸ πρόσωπον παντὸς τιμίου. Τὸ δὲ
μέγιστον κακὸν εἶναι ὅτι παρὰ τῷ χύδην ὄλω δὲν
ἀπαντῶσι τόσῳ συχνὰ τοιαῦτα ἔκτροπα, ἀλλὰ δυστυ-
χῶς παρὰ τοῖς ἀνεπτυγμένοις, ἀφ' ὧν ἡ κοινωνία προσ-
δοκᾷ εὐημερίαν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν. Τερατώδη μυ-
στήρια καλύπτει ἡ νύξ καὶ διαδέχεται ἐκάστη ἡμέρα,
Ποῦ δὲ βαίνωμεν; Κατὰ κρημνῶν βεβαίως.

Μετὰ τοιοῦτον ὄλω ἐκλυτον καὶ ἔκρυθμον βίον,
διασαλευόμενα αὐτὰ τὰ τῆς μεγάλης οικογενείας θεμέ-
λια, τῆς κοινωνίας, λέγω, δυνάμεθα νὰ προσδοκῶμεν
ἡμέρας βελτίους καὶ ἠθικῆς ἀποκατάστασιν εὐπρόσω-
πον; Τολμῶμεν νὰ ἔχωμεν ἀπαιτήσεις ἐκπολιτιστικὰς
καὶ ἐκπλήρωσιν ὑψηλῶν καθήκοντων παρὰ τῶν ἐπιγι-
γνωμένων; Καὶ ποῦ ἔχομεν νὰ στηρίξωμεν τὰς ἡμε-
τέρας πατραγαθίας καὶ ἱστορικὰς ἀναμνήσεις, ἀφοῦ δι-
αλύομεν εἰς τὰ ἔξ ὧν συνετέθη τὸ ἡμέτερον οικογένει-
αῖον ἔργαστάσιον; Ἀφοῦ διὰ τοῦ πελέκειος τῆς ἀσελ-
γείας διαφθιγγόμενα τὴν ἀμίαντον κοίτην καὶ ἀφίνομεν
νὰ ὑπαισέρχωνται εἰς τὸν ἱερόν τῆς συζυγίας θάλαμον
στοιχεῖα ἑτερογενῆ καὶ διχλυτικά; Ἐπειτα εἶναι θαυ-
μαστόν ὅτι πάσχουμεν ἠθικῶς, ἀφοῦ ἤδη κατάδηλον γί-
νεται ὅτι ἡ διαφθορὰ ἀνύψωσε τὰς εἰδεχθεῖς καὶ εἰς
τὸ κατακόρυφον; Ὁ ἀτυχῆς οὗτος λαὸς παρὰ τίνος
θέλει ἀναμῆναι τὴν μόρφωσιν καὶ ἀνάπτυξιν του, ἀφοῦ
βλέπει τὰς προεχούσας κεφαλὰς κυλιόμενας ἐν τῷ βορ-
βόρῳ τῆς αἰσχρότητος καὶ τῆς ἀτιμίας; Παρὰ τίνος
θέλει διδασθῆ, ἀφοῦ οἱ διδάσκοντες φανακίζουσιν αὐτὸν
ἄλλα μὲν τοῖς χεῖλεσι προφέροντες, ἄλλα δὲ κρύφα
ἐργαζόμενοι, ὅλω ἀντικείμενα τοῖς παραγγέλμασι τοῦ
Χριστοῦ; Ἄ! τὴν καὶ ἐγὼ καταλαμβάνω διὰ τίνα
λόγον οὐδεμίαν ἐπῆφόην ἐξασκοῦσιν ἐπὶ τοῦ λαοῦ οἱ
πομπώδεις καὶ τεχνικοὶ λόγοι. Τώρα βλέπω καὶ ἐγὼ

πόσον διαφέρει τὸ λέγειν τοῦ πράττειν. Καὶ πάλαι μὲν καὶ νῦν ἔτι ὀλίγιστα φράσεις δεδηλωμένον ἐναρέτου ἀνδρὸς ἤρχουν νὰ διδάξωσι, καὶ πείσωσι λαὸν ὀλόκληρον ὅτι πρέπει νὰ μεταβάλλῃ ἤθος, νὰ συνετισθῇ καὶ ἠθοποιηθῇ, ἐκ τοῦναντίου δὲ ἀπεραντολογίας ἐπιδεικτικῶντος κήρυκος ἢ συγγραφῆς οὐ μόνον δὲν ὠφελούσιν ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιοι μᾶλλον γίνονται. Διὰ τὴν λείπει ἢ ἀρετῇ. Ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς ἔλλειψις πηγάζει ἐκ τῆς ὑποστάσεως τῶν θεμελίων τῆς οἰκογενείας ἐκ τῆς διαδόσεως τοῦ ὕλισμου. Συμπεραίνομεν λοιπὸν ἀσφαλῶς ὅτι τοιαύτης φροβερᾶς ἐκλύσεως τῶν οἰκογενειακῶν θεσμῶν ἀποδείξις τρανοτάτη εἶναι ἢ ὑπαρξίς τοῦ ὕλισμου ἐν τοῖς ἀνεπτυγμένοις κύκλοις, ὅστις ἀφαιρεῖ καὶ αὐτὸ τὸ ἐπὶ τῆς παρειᾶς ἐρύθημα καὶ ἐξαφανίζει καὶ αὐτὸ τὸ συναίσθημα τῆς τιμῆς. Ἄρα πρέπει νὰ σκερθῶμεν ἐμβριθῶς καὶ συντόμως ἐπὶ θέματος ζωτικωτάτου, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ὅτε πολιτειακὸς καὶ ὁ ἠθικοκοινωνικὸς ἡμῶν βίος.

Τούτου ἕνεκεν ποιούμεθα ἐκλήσιν εἰς πάντα διατρουῦντα ἀχμαῖν ἔτι τὸ αἶσθημα τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς νὰ σπεύσῃ εἰς σύσχεψιν καὶ νὰ συντελέσῃ τὸ καθ' ἑαυτὸν εἰς τὴν πρόληψιν φροβρωτάτου κινδύνου, ἐγθροῦ τῆς πίστεως, ἐγθροῦ τῆς πατρίδος, τοῦ κινδύνου τῆς διαφθορᾶς. Καὶ ἰδοὺ προτείνω τάδε ὡς μέσα προσφορώτατα.

Οἱ πολιτειακοὶ νόμοι πρὸ παντός προβλέπουσιν ἰδίως ὑπὲρ τῶν χρηστῶν ἠθῶν. Τοὺς νόμους τούτους ὀφείλομεν νὰ καταστήσωμεν νῦν ἰδιαζόντως ἐνεργοὺς καὶ ζῶντας. Κοθιστώμεν δὲ τοιοῦτους διὰ νομοθετημάτων συμπληρωματικῶν εἰς πράσπισιν τῶν χρηστῶν ἠθῶν. Εἶναι ἀνάγκη, δηλονότι, νὰ ψηφισθῇ νόμος, δι' οὗ εἰς τὸν φροβρόντα ἢ ἀποδειχθέντα μοιχὸν ἢ μοιχαλίδαν νὰ ἐπιβάλληται ποινὴ βαρυτάτη, συνεπάγουσα καὶ τὴν ἐκπτώσιν παντός δημοσίου ἀξιώματος καὶ ν' ἀπονέμηται αὐτῷ ἢ αὐτῇ ὑπὸ τῆς πολιτείας Δίπλωμα ἀτιμώσεως καὶ στιγματισμοῦ. Πλὴν τούτου πᾶς μοιχὸς ἢ μοιχαλὶς πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ μίσους, καὶ τῆς ἀποστροφῆς τῶν τιμίων συζύγων, ἀκρι τῆς ἐπ' ἐκκλησίας δημοσίας αὐτῶν μετανοίας. Εἰς οἶκον Θεοῦ ν' ἀπαγορευθῇ αὐτοῖς νὰ εἰσέρχωνται ἐπὶ χρόνον ἰκανόν, καὶ νὰ μὴ μετέχωσι τῆς θείας λατρείας, ἀλλὰ νὰ παραμένωσιν ἐν τοῖς προθύροις καὶ προπυλαίαις τῶν ἱερῶν ναῶν, ὀρηνοῦντες τὸ ἑαυτῶν παράπτωμα καὶ ἰκετεύοντες τοὺς ἐν αὐτοῖς εἰσερχομένους νὰ δέωνται ὑπὲρ ἐκείνων, ὡσπερ ἦσαν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ οἱ ἐξωθούμενοι καὶ οἱ προσκλαίωντες. Τέλος πᾶς ἢ πᾶσα περιπίπτουσα εἰς τὸ μέγα τοῦτο τῆς μοι-

χρίας ἐγκλημα, ἀποδεικνυμένη, νὰ φέρῃ σημεῖον τι ἐπὶ τοῦ πύλου, δηλωτικὸν τῆς πράξεως, ἵνα καὶ πόρρωθεν γίνηται γνωστὴ ἢ γνωστὸς ὁ διαπράττων τὴν μοιχείαν, τὰ δὲ ὀνόματα τῶν οὕτω πῶς ἀποδεικνυμένων ν' ἀναγράφωνται μεγάλοις καὶ ἀραιοῖς γράμμασιν ἐν τῇ Ἐπισήμῳ Ἐφημερίδι.

Τοιαῦτά τινα ὀρακόντα μέρη δέον νὰ ληφθῶσιν ὅπως ἀναγκαιωθῇ τὸ ὑποβόσκον κακόν, ὅπερ ὀσμήραι καταλυμαίνεται τὴν κοινωνίαν, ἐάν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν πατρίδα ἐλευθέραν, ἐνδοξον καὶ ἐντιμον, ἀνταξίαν προγόνων οὐκλειῶν καὶ ἀσιδίων, οἵτινες οὐδενὸς ἐρείσαντο, ὅπως καταλίπωσιν ἡμῖν τοιαύτην. Ἄλλως ὁ βίος οὗτος ὁ ἐλευνὸς καὶ τρισάθλιος θὰ εἶναι καχεκτικὸς καὶ πανώλεθρος. Τὸ παρήγορον εἶναι ὅτι ὁ μὲν λαὸς δὲν διεφθάρη εἰσέτι καθ' ὀλοκληρίαν, μεταξύ δὲ τῶν ἀνεπτυγμένων ἀπαντῶσι καὶ πρόσωπα, τιμῶντα ἑαυτὰ, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἐπιστήμην, ἐφ' ὧν ἀκριβῶς ἐρείδεται πᾶσα ἐλπίς πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἐνέργειαν τῶν ληπτέων ἀναγκαιωτικῶν μέτρων. Εἴθε οἱ λόγοι μου οὗτοι νὰ πέσωσιν εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ καλήν.

Ο ΤΥΠΟΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ· ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ.

ΠΡΕΠΙ ν' ἀναγνωσκώμεν καὶ νὰ διακίδωμεν τὸ καλὸν βιβλίον.

Ἰδοὺ τρεῖς σχέσεις τὰς ὁποίας ὑποβάλλω ὑμῖν σήμερον·

α) Τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι ὁ ἀριστος τρόπος τῆς ἐξαπλώσεως τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ καλοῦ. Λοιπὸν,

β) Ἄς ἀναγνωσκώμεν τὸ καλὸν βι-

βλίον, καὶ

γ) Ἄς διακίδωμεν τὸ καλὸν βιβλίον.

α) Τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι ὁ ἀριστος τρόπος τῆς διαδόσεως τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ καλοῦ.

Τοῦτο δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ διὰ μακρῶν. Εἶναι φανερόν ὅτι τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι θαυμαστὸς ἀπόστολος. Εἰσχωρεῖ πανταχοῦ γίνεται μάλιστα δεκτὸν καὶ ἐκεῖ, ὅπου τὸ ἐνδογμα τοῦ ἱερέως δὲν εἶναι ἀνεκτόν. Τέρπει καὶ ἐν ταῖς αἰθούσαις καὶ ἐν ταῖς καλύδαις· ἔχει τὸ εὐκαίωμα νὰ λέγῃ τὸ πᾶν, νὰ συμβουλεύῃ καὶ νὰ ἐπιπλήτῃ.

Πάντοτε ἔκαμα λαμπρὰς κατακτήσεις.

Τίς εἶναι ὁ ἱεροκέρως ὅστις ἐξήγαγε τὸν ἄγιον Λυγουστίνον ἀπὸ τὰ ἐλαττωματὰ του καὶ ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Μανιχαίων; Εἶναι βιβλίον· μία ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Τίς μετέβαλε τὸν ἄγιον Ἰγνάτιον ἀσθενοῦντα εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Λαϊῶλα καὶ ἐξαίτουμενον ἱπποτικὰ μυθιστορήματα πρὸς διατιέδασιν; Ἐν βιβλίον· Ὁ βίος τῶν ἁγίων.

Τίς ἐπανέφερεν εἰς τὸν κατὰ Χριστὸν βίον τὸν δυστυχῆ

Λαχάρπη, στενάζοντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Τρομοκρατίας· ἔν τινι εἰρηκτῇ; καὶ πάλιν βιβλίον, «Ἡ μίμησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Τίς πολλοὺς τῶν διασημοτέρων χριστιανῶν τοῦ αἰῶνος προσηλύτισε τοὺς Λαμορσιέρους, τοὺς Βαίω, τοὺς Μαρσὼ καὶ τόσους ἄλλους; Βιβλία, καλὰ βιβλία.

Τὸ πρῶγμα δὲν εἶναι ἀμείβωλον. Τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι ὁ ἀριστος τρόπος τῆς ἐξαπλώσεως τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ καλοῦ,

Ἄς ἐλθωμεν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ πόρισμα.

β) Ἄς ἀναγινώσωμεν τὸ καλὸν βιβλίον.

Τί εἶναι τὸ καλὸν βιβλίον; Δὲν εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὁμιλεῖ πάντοτε περὶ ἠθικῆς καὶ θρησκείας, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τιμᾷ πάντοτε τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν θρησκείαν. Ἄλλως τε εἶναι σπάνιον τὸ καλὸν βιβλίον; Ὅχι, τόσον· ἐὰν τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι σπανιώτερον τοῦ κακοῦ, τίς πηλαίει, εἰμὴ ὁ λαὸς ὅστις ἔχει διεστραμμένην τὴν ἄρεσιν, ὁρῶν μετ' ἀπληστίας κατὰ τῆς νοσηρῆς φιλολογίας;

Τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι ὀχληρόν; Διόλου. Εἶναι εὐεργετικόν. Παρηγορεῖ τοὺς κλαίοντας· ἐνισχύει τοὺς ἀδυνάτους· φωτίζει τοὺς ἀπολεσθέντας. Ὑψοῖ τὸ πνεῦμα. Τρέφει τὴν ψυχὴν. Εἶναι ὁ πρόδρομος τῆς ἀληθείας. Πολλαπλασιάζει πανταχοῦ τοὺς καλοὺς πολίτας καὶ τοὺς ἀληθεῖς χριστιανούς.

Τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι ἀνούσιον; Ναι καὶ ὄχι. Ναι, διὰ τὸν προσιμῶντα τὴν σκοτεινὴν νύκτα ἀντὶ τῆς διαυγοῦς ἡμέρας καὶ τὸ βορβορῶδες ὕδωρ τοῦ τῆς γρυσταλλίνης πηγῆς.

Ὅχι, διὰ τὸν πεινῶντα καὶ διψῶντα τὴν ἀλήθειαν. τὸ καλὸν καὶ τὴν ὠριότητα. Ναι διὰ τὸν ζητοῦντα σφοδρὰ θελητήρια. Ὅχι, διὰ τὸν ζητοῦντα προφῆν ὑγεινὴν καὶ τονωτικὴν. Ἄς ἀναγινώσωμεν τὸ καλὸν βιβλίον Κύριοι. Τοῦτο δὲν ἀρεστῶς ἀς διαδίδωμεν αὐτό.

γ) Ἄς διαδίδωμεν τὸ καλὸν βιβλίον.

Σπουδαία παρατήρησις· ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν ἐλεημοσύνη· ἡ ὕλική καὶ ἡ πνευματικὴ.

Τὴν ὕλικὴν ἐλεημοσύνην, πᾶς τις σχεδὸν ἔγνω καὶ ἐκτελεῖ. Δίδουσι παρ' ἡμῖν ἄπειρα ποσὰ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον πρὸς συντήρησιν θυμάτων μεγάλων συμφορῶν, πρὸς φιλανθρωπικὰ ἔργα. Τοῦτο ἐξήγηται, εἰμὲθα ἄνθρωποι καὶ χριστιανοί. Ἐχομεν καρδίαν καὶ πίστιν. Καὶ τὸ νὰ σπογγίζωμεν τὰ δάκρυα δυστυχῶς τινός, νὰ ἐνδύωμεν, νὰ τρέφωμεν αὐτὸν, νὰ ἐπαναφέρωμεν τὴν χαρὰν καὶ τὴν υγείαν ἐπὶ τοῦ μεμαρμαμένου αὐτοῦ προσώπου εἶναι ἔργον γλυκὺ ἅμα καὶ εὐγενές . . . καὶ μάλιστα εἶναι πρᾶξις, ἥτις φέρει μεθ' ἑαυτῆς τὴν ἀμετρον αὐτῆς ἀνταμοιβήν. Οἱ ἀνακουρίζοντες τὴν πενίαν ἀνταμοιβόμενοι οὕτως εἰπεῖν πάραυτα διὰ τῆς ἐσωτερικῆς ἱκανοποιήσεως τῆς συνειδήσεως αὐτῶν καὶ διὰ τοῦ ψηλαφητοῦ ἀποτελέσματος τῆς καλῆς αὐτῶν πράξεως.

Ἄλλὰ προσοχῆ! Ὅθι σὰς ὑποδείξω ἀξιολύπητον ἀπάτην· Τὴν πνευματικὴν ἐλεημοσύνην ὀλίγοι ἔγνωσι καὶ πραγματοποιοῦσιν. Πνευματικὴ ἐλεημοσύνη εἶναι ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν, ἡ ὑψωσις αὐτῶν, ἡ προφύλαξις αὐτῶν ἀπὸ τῆς μανίας τῆς ἀθηρησκείας καὶ τῆς αἰσχύνης τῆς ἀνηθικότητος.

Εἶναι χρησιμώτερα τῆς ὕλικῆς ἐλεημοσύνης. Βοηθεῖ τὴν πενίαν καὶ θεραπεύει ἀσθενείας πλεον ἐπιφύεους τῶν τοῦ σώματος. Ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς μᾶλλον ἐπιεικέσας ἀνάγκας, διότι πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τῆς κοινωνίας. Ἐχει

ἀποτελέσματα πλεον μεμαρμαμένα, βεβαίως, ἀλλὰ καθολικώτερα καὶ ὑψηλότερα τῶν ὕλικῶν εὐεργεσιῶν. Ἡ δημοσιὰ ἀνατροφή μάλιστα τῶν χριστιανῶν, δὲν ἐτελειοποιήθη εἰσέτι ὡς πρὸς τοῦτο. Ἡ πνευματικὴ ἐλεημοσύνη, γενικῶς, ἐλίγον ἐννοεῖται καὶ μετρίως πραγματοποιεῖται. Προκε μένου περὶ ἀνακουρσεως σωματικῆς πενίας, στέλλουσι ἀπείρους βοηθείας. Ἄλλ' ἐν ὅσῳ δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ ὄριζοντι· συμφορὰ, φλόγας, δυστηρήματα ἢ πτώματα δὲν συγκινεῖται καὶ δὲν κινεῖται σχεδόν. Ἡ δεῖνα καλὴ ψυχὴ σκορπίζει· ἐκατεμύρια εἰς φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα, τὰ ὅποια θεωρεῖ πολὺ πρότιμότερα παρὰ τὰ δώση λίρας τινὰς πρὸς ὑποστήριξιν καὶ ἐξάπλωσιν τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον λέγω εἶναι λίαν λεπτεὶν καὶ ἐπιμύηνον· νὰ ἐννοηθῶ καλῶς, διὰ νὰ μὴ ἀναγκάζωμαι νὰ λέγω ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν εἶπον. Δὲν λέγω ὅτι ἡ ἀνακουρίζουσα ὕλικὴ τὴν πενίαν ἐλεημοσύνη εἶναι ἄγονος καὶ ἀξιόμειπτος, ὅτι εἶναι ἀνευ ἀξίας, ἀναξιόμισθος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνευ ἀποτελέσματος διὰ τὸν πλησίον. Δὲν λέγω τοῦτο, διότι ὅθι ἦτο ψευδές. Ἀλλὰ λέγω ὅτι ἡ θεραπεύουσα τὴν ἠθικὴν πενίαν ἐλεημοσύνη εἶναι ἀνωτέρα ἀναγκασιτέρα, εἰς ἀρεστοτέρα ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ χρησιμώτερα εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ τὸ λέγω 1-ον διότι εἶναι ἀληθές, 2-ον δὲ ὅτι αἱ τῶν πολλῶν περὶ τούτου ἰδέαι εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταρρυθμισθῶσιν. (*)

Ἐμπρὸς Κύριοι, ἄς ἔχωμεν νοσημοσύνην ἐιλικρινῆ καὶ εὐρηπάτην ὡς πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν χρόνων μας πασχόντων. Ἄς γνωρίζωμεν νὰ βλέπωμεν πλησίον τῶν σωματῶν καὶ ψυχῶν ἀσθεστεράς τῶν σωματῶν.

Ὑπάρχουσι ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡμῶν πένητες ἀναξιόπικθοῦντες . . . ἀλλὰ ὑπάρχουσι πρὸ πάντων πληρεῖς ἠθικῶς. Ἄς ἐργαζώμεθα τὴν ὕλικὴν ἐλεημοσύνην. Εἶναι καλόν. Ἄλλ' ἄς ἐνεργώμεν ἐπίσης καὶ τὴν πνευματικὴν. Εἶναι καλλιτέρον.

β) Καὶ κατ' ἴδιον ἄς διαδίδωμεν τὸ καλὸν βιβλίον.

Ἡ προσοπή δὲν εἶναι νέα. Κατὰ τὸν 16-ον αἰῶνα, ὁ ἄγιος Φραγκίσκος τῶν Σάλων, γράζων τῷ Πάπῃ, ἔλεγε ἦδη· «Ἀγιώτατε Πάτερ· τὸ μόνον καταληλέστατον φάρμακον ἐναντίον τῆς διαδόσεως τῶν αἰσχυρῶν λιδέλλων τῆς ἀπάτης εἶναι ἡ ἱδρῶσις τυπογραφείου . . . » Ἀντιπαῖς βιβλίου κατὰ βιβλίον, τὸ καλὸν κατὰ τοῦ κακοῦ, τοιοῦτον ἦτο τὸ σχέδιον τὸ ὅποιον ὁ ἄγιος ἐπίσκοπος τῆς Γενεύης ἔκρινεν ἀναγκάσθαι διὰ τὴν ἐποχὴν του. Εἶναι πολὺ ἀναγκασιότερον κατὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν, ὁ πάπας Λέων 12-ος γράζων τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Βιέννης, τῷ ἔλεγε·

«Μεταξὺ τῶν ἐπιτηδειωτέρων τρόπων πρὸς ὑπερῶσιν τῆς θρησκείας δὲν ὑπάρχει καθ' ἡμᾶς ἄλλο καταλληλότερον πρὸς τὴν παρούσαν ἐποχὴν εἰμὴ ὁ Τύπος· τῶνον λέγοντες δὲν πρέπει νὰ ἐννοῶμεν μόνον τὰς ἐφημερίδας, ἀλλ' ἀκόμη καὶ βιβλία, παντοῖου μεγέθους καὶ σχήματος».

Ἄς διαδίδωμεν τὸ καλὸν βιβλίον. Δὲν φοβούμαι νὰ τὸ ἐπαναλάβω, εἶναι πρᾶξις ἀξιμιθώτερα καὶ εὐαρεστοτέρα τῷ Θεῷ ἢ ἡ ὑποστήριξις νοσημοσίου, διότι τὸ νὰ σώζωμεν ψυχὰς ὅθι εἶναι αἰωνίως ὠριότερον καὶ γενναίωτερον τοῦ νὰ σώζωμεν σώματα. Εἶναι ἔργον κοινωνικῆς σωτηρίας ἢ ὅποια

*) Ἀναγνώθη περὶ τούτου τὰ δύο ἐν τῷ «Αἰώνι» τοῦ Ἐρνέστου. Χελλῆς ἄρθρα «Ὁ τύπος καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς συνειδήσεως».

φάνεται ὅτι εἶναι ἀσήμενος, ἥτις ὅμως ἀντανάκλα ἐφ' ἑλθεῖν τοῦ ἔθνους, διότι ἡ ἠθικοποίησις καὶ ὁ ἐκχριστιανισμὸς τοῦ λαοῦ εἶναι πλάγιον, ἀλλ' ἀποτελεσματικὸν ἔργον καὶ ὑπὲρ τῆς ἐνταῦθα εὐδαιμονίας.

Εἶναι πράξις ἐπίσης ἀτομικῆς σωτηρίας. Οὐδὲν στερεῶν τόσον τὴν πίστιν ὅσον αἱ προσπάθειαι ὑπὲρ διασώσεως τῶν ἄλλων. Ἐνῶ εἰρήται νὰ καταπέσει τὴν μητέρα του, ἥτις ἦτο διαμαρτυρομένη Ἀγγλικανὴ ὁ νέος Μονταλμπέρτος ἐγένειεν ὁ ἴδιος ζηλωτὴς χριστιανός. Δοκιμάσατε, Κύριοι, δοκιμάσατε νὰ πράττετε πνευματικὴν ἐλεημοσύνην περὶ σας, θὰ πληρωθῆτε διὰ τὸν κόπον σας δι' ἄμεσον αὐξήσεως τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς ζωῆς. Μεταδίδοντες τὰς πεποιοῦσθαι σας θὰ δεκαπλασιάσητε τὰς δυνάμεις σας καὶ θὰ καταστήσητε αὐτὰς ἀδιασείστους. Ἡ καθ' ἡμέραν πείρα ἀποδεικνύει τοῦτο καὶ ὡς πρόξενός γινωρίζω ἔχει ὀλίγους, οἵτινες μετεβλήθησαν εἰς παραδειγματικούς καὶ στερεοὺς χριστιανούς διὰ τῆς μεθόδου περὶ ἧς ὁμιλῶ.

γ) Ἄς διαδίδωμεν τὸ καλὸν βιβλίον. Πῶς; Ὑπάρχουσι μεγάλαι ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὁποίας δυνάμεθα νὰ ἐγγράφωμεν καὶ νὰ συνεισφέρωμεν. π. γ. «Ἡ βελιογραφικὴ Ἐταιρεία» ἥτις ἔχει τὴν καθέδραν αὐτῆς ἐν Παρισίοις καὶ διακλαδύεται εἰς ἄλλας τὰς ἐπαρχιακάς πόλεις.

Ὑπάρχουσι βιβλιοθήκαι εἰς τὰς ὁποίας ἔχει μόνον ἐπιτρέπεται νὰ ἀναγινώσκωμεν ἀλλὰ καὶ νὰ πέμπωμεν καὶ ἄλλους διὰ νὰ ἀναγινώσκωσι ἀντὶ ὀλιγίστων ἐξόδων, ἄριστα συγγράμματα π. γ. «Ἡ βιβλιοθήκη τῶν καλῶν βιβλίων» καὶ ἡμετέρα ἐνορικὴ βιβλιοθήκη.

Δυνάμεθα ἐπίσης νὰ δανείσωμεν εἰς φίλον εἰς γείτονα ἢ νὰ συμβουλευσώμεν καὶ πείσωμεν αὐτὸν ὅπως ἀγοράσῃ τοιοῦτον βιβλίον, τὸ ὁποῖον μᾶς ὠφέλησεν.

Ἄς ἔχωμεν ζῆλον, Κύριοι, ἄς ἔχωμεν ὀλίγην φλόγα.

Συμπέρασμα.

Ἄς ἀργίσωμεν τὴν σταυροφορίαν τῆς κοινῆς σωτηρίας... Ἄς σώσωμεν τὸ ἀποθνήσκον. Ἄς προσυλαξώμεν τὸ ζῶν. Ἐν τῷ περὶ ὑμᾶς κόσμῳ ὑπάρχει κακόν, ἀλλὰ ἔχει καὶ μόνον κακόν. Ὑπάρχει νοημοσύνη, καρδιά, εὐκρινεία. Ὑπάρχουσι προλήψεις μᾶλλον ἢ κακία· ἀγνοιαί μᾶλλον ἢ ἀπάται. Πρὸς ἠθικοποίησιν καὶ ἐκχριστιανισμὸν τῆς συγχρόνου βραδρότητος μὴ ἐπιτίθεσθε κατ' αὐτῶν δι' ἀναθεμάτων. Δειξάτε εἰς αὐτοὺς φιλοφρόνως, τρέψουσι εὐνοίας καὶ συμπαθείας, λόγους φιλικούς καὶ χριστιανικούς, βιβλία καλὰ τεθειμένα ἐπὶ τῆς τραπέζης ἀπὸ τῆς ὁποίας διέρχουσι. Ἡ τρυφερότης τῆς καρδίας καὶ τῶν αἰσθημάτων σας καὶ ἡ τέχνη τῆς διδασκαλίας σας θὰ ἐξημερώσῃ τὰς δυσθεραπεύτους ἐπιθυμίας καὶ θὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν τὰ πεπλανημένα πνεύματα. Ἐγένετο ἡδὴ μετὰ τῶν ἡμῶν μεγάλη ἐργασία κοινωνικῆς καταστροφῆς καὶ ἠθικῆς ἀποσυνθέσεως. Πολλὸς ἀπατεῖται χρόνος διὰ νὰ ἐπαναφέρωμεν τὴν πίστιν εἰς τὰ πνεύματα καὶ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰ ἔθνη καὶ τὸν χριστιανισμὸν εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν.

Ἄς σπείρωμεν, καὶ φυτεύωμεν, ἄς ποτίζωμεν, ἐξαπλώωμεν καὶ καλλιεργώωμεν πανταχῶς τὴν καλὴν σποράν. Ὁ εἰκοστὸς αἰὼν θὰ τὴν ἴση ὠριμάζουσαν, καὶ τὰ ἔκγονα ἡμῶν ἄνευ θὰ δρέπωσι τοὺς καρποὺς αὐτῆς θὰ εὐλογῶσι ἡμᾶς ἐπὶ τῆς

γῆς, ἐν ᾧ συγχρόνως καὶ αἰωνίως θὰ μᾶς ἀνταμείβῃ ὁ Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ!

Ἐκ τοῦ «L'ami du Clergé»

Δ. Χ' Δ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

* * * Μετὰ τινος ἡμέρας λήγει καὶ τὸ 1899ον σωτήριον ἔτος βίου. Δίκαιον ἐπομένως νομίζομεν νὰ εὐχαριστήσωμεν μὲν καὶ δημοσίῃ ὅσους διὰ τοῦ καλλίμου ἢ διὰ τῆς ἐγκλίρου καταβολῆς τῆς συνδρομῆς αὐτῶν ὑπεστήριξαν ἡμῶν ἐν τῷ ἐργῶδει τούτῳ ἀγωνιῶν νὰ ὑπενθυμίσωμεν δὲ εὐγενῶς καὶ νὰ παρακαλέσωμεν τοὺς ἐλαχίστους ἐκείνους ἐκ τῶν Κ.Κ. συνδρομητῶν ἡμῶν, ὅσοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀποστείλωσι τὸ μικρὸν ἀντίτιμὸν τῆς συνδρομῆς αὐτῶν ἵνα πράξωσι τοῦτο συντόμως.

Τὸ φύλλον τῆς 1-ης Ἰανουαρίου θὰ ἀποσταλῇ καὶ εἰς πολλοὺς μὴ συνδρομητὰς, τοὺς ὁποίους ἐπίσης παρακαλοῦμεν νὰ ὑποστηρίξωσιν τὸ φύλλον, ἀποστέλλοντες ἐγκλίρως τὴν συνδρομὴν αὐτῶν.

* * * Τὸ πανηγυρικὸν φύλλον τῆς 10ετηρίδος τῆς φίλης ἐν Βουκουρεστίῳ συναδέλφου «Πατρίδος» ἐκτακτοῦ ἐμποιήσαν ἐντύπωσιν ὡς πληρῆς καλλιτεχνικῶν εἰκόνων καὶ ἐπιστολῶν σπουδαιότητων, μὲγα ἐν τῷ ἔθνει ἡμῶν σημερινῶν ἀνδρῶν, ποιημάτων ἀσμάτων τετυνημένων, καὶ τηλεγραφημάτων, ὧν προηγεῖται δικαίως ἡ τοῦ φιλοπάτριδος φιλομουσοῦ καὶ χαλκευτέρου ἔντως διευθυντοῦ αὐτῆς Κ. Σπυρ. Σίμου εἰκὼν, ἐγένετο ἀνάρπαστον, εὐλόγως ἐπισπάσαν τὸν Ὀυμασμὸν καὶ ἀξίως τῆς ἐθνωφελοῦς καὶ πατριωτικῆς δράσεως ἐκτιμηθὲν, ἐπαναγινωσθὲν ἀπλήρως καὶ οὕτως εἶπεῖν καταβροχθισθὲν ὑπὸ τῶν πυκνῶν αὐτῆς ἐντάθρα ἀναγινωστῶν. Πρακτικώτατα προνοήσας ὁ πανηγυριζόμενος διευθυντῆς Κ. Σπυρ. Σίμος ἀγγέλλει ὅτι τὸ σπουδαιότατον τοῦτο εἰκονογραφημένον φύλλον ἐκδοθήσεται καὶ ἐν ἰδιαίτερῳ κομφοτάτῳ καλλιτεχνικῷ τεύχει. Συνενούντες καὶ ἡμεῖς τὰς εὐχὰς ἡμῶν μετὰ τῶν τόσων προθύμως ἀποσταλέντων αὐτῷ ἄλλων συγχαρητηρίων, εὐχόμεθα αὐτῷ ἀπὸ διαθέσεως ψυχῆς ἵνα ἀξιωθῇ καὶ πανηγυρίσῃ αἰσίως καὶ πλουσίως καὶ τὴν 20ετηρίδα αὐτοῦ πρὸς κοινὴν χαρὰν πάντων ὅσοι εὐφραίνονται βλέποντες προαγόμενα τὰ μετὰ τοσαύτης δυνάμεως τὸ κοινὸν τῆς Πατρίδος τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἑκκλησίας συμμέρον ἐξυπηρετοῦντα ἔργα τοῦ τύπου, ἕτινα σήμερον λογίζονται παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσιν ὡς εἰς τῶν ἰσχυροτάτων τῆς πνευματικῆς διαπλάσεως παραγόντων.

* * * Ἐν ἀγαλλίασει ἀγγέλλομεν τοὺς ἐν Κων)πόλει πρό τινας γενόμενους ἀβραβῶνας τῆς ἀπὸ δεκαετίας ἐνταῦθα διασκαλιστῆς κ. Ἀννης Μαυροπούλου μετὰ τοῦ ἐκαὶ ἐν τῷ ἐμπειρικῷ καταστήματι τῶν κ. Λαζαρίδων γνωστοῦ κ. Κ. Λαζαρίδου. Εὐχόμεθα αὐτοῖς καὶ ταχεῖαν εὐδαίμονα τὴν στέψην.

* * * Χαίρομεν ἀγγέλλοντες τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν ὅτι πρό τινων ἡμερῶν ὁ φίλος ἡμῶν συμπολίτης καὶ ἡδὴ Δ-ρ κ. Μελέας Ξάνθος, ὑποστὰς ἐνώπιον τῆς Ἱατρικῆς τοῦ ἀθηναϊκοῦ

„ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ“

ΗΘΙΚΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΝ ΒΑΡΝΗ

ΤΗ 1-η ΚΑΙ 15-η ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΤΠΟ

Δ. Σ' ΔΑΝΙΗΔ

δ. φ. πολ. θεολ.,

τῆ συνεργασίᾳ πολλῶν ἀντιπροσώπων διαφόρων κλάδων τῆς ἐπιστήμης.

Τὸ πρῶτον ἐν Βουλγαρίᾳ περιοδικὸν τοῦτο, κατορθώσαν, νὰ συνδυάσῃ τὸ τερπνὸν καὶ γλαφυρὸν μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ὠφελίμου, καὶ τυχόν τῆς ἐπιδοκιμασίας τῶν παρ' ἡμῶν εὐφρονούντων καὶ μεριμνούντων περὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν. εἰσέρχεται Θεοῦ σφύροντος, ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1900 εἰς τὸ 3-ον αὐτοῦ ἔτος, ἐπεκτείνων τὴν ποιότητα τῶν περιεχομένων κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης καὶ παιδαγωγίας.

Πρὸς τοῦτο, ἐκτός τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων πολλῶν πολλαχῶς ἐγνωσμένης ἀξίας καλλιῶν, προσλαμβάνει καὶ ἄλλους εἰδικούς τῆς ἀπανταχοῦ συγχρόνου κοινωνικῆς, φιλολογικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς δράσεως συνεργάτας, ὧν τὰ ὄνόματα γνωσθήσονται προσεχῶς.

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ φρ 7 ἑξωτερικοῦ, 6 ἑσωτερικοῦ, προκαταβαλλόμενα, εἰς τὴν ἐν Βάρνῃ Σύνταξιν ταχυδρομικῶς οὕτως: *A la Rédaction de la Revue grecque «ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ» Varna (Bulgarie).*

Δημοσιεύσεις παντοῖαν Ἀγγελιῶν καὶ ἀνάλυσις τῶν εἰς δύο ἀντίτυπα εἰς τὴν Σύνταξιν ἀποστελλομένων βιβλίων.

Πανεπιστημίου Σχολῆς τὰς νεομισθιμένας ἐξετάσεις, ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς, λατῶν τὸν βαθμὸν «λίαν καλῶς».

Συγχαίροντες αὐτῷ, μετὰ πάντων τῶν ἐνταῦθα φίλων, εὐχόμεθα ἀνθηρὰν καὶ εὐδύκιμον καὶ τὴν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ σταδιοδρομίαν αὐτοῦ.

* * Τῆ προπαραβούρῃ Κυριακῇ, 5-ῃ μεσοῦντος, παραστάθῃ δωρεάν καὶ ἐπιτυχέστατα ἐν τῷ Θεάτρῳ Πριμέρτικῃ τὸ δράμα «Οἱ δύο λοχία», ὅπως τὸ κοινὸν δυνηθὲν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ θιάσου, καὶ υποστηρίξῃ αὐτὸν, ὠφελήθη καὶ αὐτὸ, ἀναπτύσσων τὴν καλαισθησίαν καὶ τὰ φιλόμουσα αὐτοῦ αἰσθητήματα, τερπόμενον δὲ ἀνεπαίσθητως καὶ διασκεδόμενον διὰ τῶν προσφόρων ἐκλεγμένων τεμαχίων, καταρτίζεται ῥηθικῶς τε καὶ διανοητικῶς. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν κατηρτίζετο τις καὶ παρ' ἡμῶν ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα θιάσων, ἀσκοπὸν ἔχων νὰ τέρπῃ νὰ ἐξευγενίξῃ καὶ ἀνοψοῖ τὸ αἰσθητικὸν ἀπὸ σιγηῆς, περιστάσεως τι πάντοτε τὸ ὠφελίμον.

* * Τὴν ἐσπέραν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἤρξατο

τῶν χειμερινῶν ἀναγκωσμάτων ἐν τῷ Ἀναγνωστηρίῳ τῶν Ὀδηγητῶν ὁ πρῶτος Γυμνασιάρχης κ. Ἰ. Ἀσπριώτης, ἀγορεύσας ἐπιτυχέστατα «Περὶ τῆς πολιτείας τῆς Κρήτης ἐν τῇ ἀρχαιότητι» καὶ συνευσημηθεὶς βροντωδέστατα ὑπὸ τῶν παρ' ὄλον τὸ δυσχεῆμερον τῆς ὥρας πολυπληθῶς συρρευσάντων ἀκρατῶν αὐτοῦ.

* * Τὴν ἐπιτροπίαν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Νοσοῦ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου ἀνεδέξατο εὐγενῶς πᾶν ὁ ἀντὶ τοῦ κ. Μιχαήλ Χ' Δακίηλ, αὐτοθελήτως ἐκχωρήσαντος, ἐκλεγείς φίλος ἡμῶν κ. Μιχαήλ Σάββα.

ΣΠΕΥΔΑΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΠΝΙΖΟΝΤΑΣ!!!

«ΠΑΤΡΙΣ» σιγαρόχαρτον νεωτάτης τέχνης ἀνώτερον πάντων τῶν ἄλλων ὡς πρὸς τὴν ἀρίστην αὐτοῦ ποιότητα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΡ' ΑἸΑΣΙ ΤΟΙΣ ΚΑΠΝΟΠΩΛΑΙΣ.

«ΕΡΓΘΡΑ ΚΑΡΔΙΑ» ΜΕΤΑ ΒΕΛΟΥΣ (τὸ λεγόμενον ΚΟΥΠΑ 24), σιγαρόχαρτον, σιμιστάμενον ὑπὸ τῆς ἱατρικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΑΧΟΥ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Α. ΝΙΤΣΕ ΕΝ ΒΑΡΝΗ.

Ἀναλαμβάνει παντὸς εἶδους τυπογραφικὰς ἐργασίας εἰς ὅλας τὰς γλώσσας.

Ἐκπτώσις 50% ἕνεκα τῶν περιστάσεων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ. (Ποίημα). — Ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. — Ἀγγελία. — Σουλγία ἀνδρογόνου ὑπὸ Ζησίμου Γ. Τυπάλλου, Καθηγητοῦ. (Συνέχεια καὶ τέλος). — Ὁ τύπος τὸ βιβλίον: τὸ καλὸν βιβλίον. — Ποικίλα. — Ἀγγελία.